Informačný list predmetu

Akademický rok 2026/2027

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FF UCM
Kód predmetu	KEAMS/meSVZ-J/22
Názov predmetu	Slováci v zahraničí
Rozsah	2P
Počet kreditov	3
Vyučujúci	prof. PhDr. Ladislav Lenovský, PhD. (prednášajúci)

Podmienky na absolvovanie predmetu

Podmienkou úspešného absolvovania kurzu je 80% účasťna prednáške, vypracovanie seminárnej práce a získanie aspoň 60% bodov zo záverečného testu.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Záverečné hodnotenie

Podmienkou úspešného absolvovania kurzu je 80% účasťna prednáške, vypracovanie seminárnej práce a získanie aspoň 60% bodov zo záverečného testu.
Klasifikačný stupeň bude určený na základe stupnice (v %):
A 1,0 výborne – vynikajúce výsledky len s minimálnymi chybami ‹92-100 %›
B 1,5 veľmi dobre – nadpriemerné výsledky s menšími chybami ‹83-91 %›
C 2,0 dobre – vcelku dobré, priemerné výsledky ‹74-82 %›
D 2,5 uspokojivo – dobré výsledky, ale vyskytujú sa významné chyby ‹65-73 %›
E 3,0 dostatočne – výsledky vyhovujú minimálnym kritériám ‹56-64 %›
FX 4,0 nedostatočne – absolvovanie predmetu si vyžaduje vynaložiť ešte značné úsilie a množstvo práce zo strany študenta ‹0-55 %›

Výsledky vzdelávania

Študent absolvovaním kurzu získa: 1. vedomosti o príčinách, následkoch, formách, etapách vzniku a vývoja slovenských enkláv a diaspór vo svete, o kultúre, identite v historických a priestorových súvislostiach, súčasnom stave a perspektívach do budúcnosti, o legislatívno-inštitucionálnych rámcoch, etnokultúrnych aspektoch jestvovania a riadenia slovenských komunít vo svete, 2. zručnosti v identifikovaní, deskripcii a klasifikovaní slovenských komunít vo svete, v ich mapovaní, výskume a riadení v súčasnosti, 3. profesijné kompetencie ako súčasť odborných spôsobilostí v oblasti

múzejnej praxe, segmente kultúrnych a diplomatických profesií, manažmentu kultúry, minoritnej a národno-štátnej politiky v SR aj v domovských krajinách 4. prenositeľné kompetencie – kreativita, heuristika, supervízne schopnosti, uvažovanie v súvislostiach, prezentačné schopnosti.

Stručná osnova predmetu

1. Úvod do štúdia migrácií (druhy, formy, typy, terminológia, príčiny a následky).
2. Etnická história Slovenska a etnogenéza Slovákov (etnohistorické aspekty emigrácie z územia Slovenska).
3. Slováci južne od hranice Slovenska – Maďarsko a dolnozemskí Slováci.
4. Slováci južne od hranice Slovenska – Srbsko a dolnozemskí Slováci.
5. Slováci južne od hranice Slovenska – Chorvátsko a dolnozemskí Slováci.
6. Slováci južne od hranice Slovenska – Rumunsko a dolnozemskí Slováci.
7. Slováci v západnej Európe a ČR.
8. Slováci v Severnej Amerike.
9. Slováci v Južnej Amerike.
10. Slováci v ostatných krajinách sveta.
11. Aktuálne emigračné a reemigračné trendy občanov SR.
12. Zahraniční Slováci a Slovensko – vzájomné vplyvy.

Sylabus predmetu

1. Úvod do štúdia migrácií (druhy, formy, typy, terminológia, príčiny a následky).
2. Etnická história Slovenska a etnogenéza Slovákov (etnohistorické aspekty emigrácie z územia Slovenska).
3. Slováci južne od hranice Slovenska – Maďarsko a dolnozemskí Slováci.
4. Slováci južne od hranice Slovenska – Srbsko a dolnozemskí Slováci.
5. Slováci južne od hranice Slovenska – Chorvátsko a dolnozemskí Slováci.
6. Slováci južne od hranice Slovenska – Rumunsko a dolnozemskí Slováci.
7. Slováci v západnej Európe a ČR.
8. Slováci v Severnej Amerike.
9. Slováci v Južnej Amerike.
10. Slováci v ostatných krajinách sveta.
11. Aktuálne emigračné a reemigračné trendy občanov SR.
12. Zahraniční Slováci a Slovensko – vzájomné vplyvy.

Odporúčaná literatúra

BARTALSKÁ, Ľ. (ed.) 2001: Sprievodca slovenským zahraničím. Bratislava : Dom zahraničných Slovákov. ISBN 80-88841-18-6.
BIELIK, F. 1980: Slováci vo svete 2. Martin : Matica Slovenská.
BOTÍK, J. 2007: Etnická história Slovenska. Bratislava: Lúč. ISBN 978-80-7114-650-6.
BOTÍK, J. 2002: Slováci v Argentínskom Chacu : historický a etnokultúrny vývin pestovateľov bavlny. Bratislava : Lúč. ISBN 80-7114-403-7.

JAKEŠOVÁ, E. 1981: Vysťahovalectvo Slovákov do Kanady. Bratislava : VEDA.
KMEŤ, M. 2016, 2017, 2018: Krátke dejiny dolnozemských Slovákov I., II. , III. Nadlak : Vydavateľstvo Ivan Krasko. ISBN 978-973-107-076-6, ISBN 978-973-107-126-8, ISBN 9789731071367.
LENOVSKÝ, L. 2016, 2017, 2018: Naši vo svete – Slováci južne od hranice Slovenska I., II., III. Nadlak : Vydavateľstvo Ivan Krasko, ISBN 978-973-107-114-5, ISBN 978-973-107-121-3, ISBN 978-973-107-135-0.
SKLABINSKÁ, M., MOSNÁKOVÁ, K. (eds.) 2012: Slováci v Srbsku z aspektu kultúry. Novi Sad : UKVS. ISBN 9788687947061.
STOLARIK, M. M. 2012: Where is my Home? Slovak Immigration to North America. Bern: Peter Lang.
SIRÁCKY, J. 1980: Slováci vo svete 1. Martin : Matica Slovenská

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský

Poznámky

- časová záťaž študenta: 120 hodín, z toho:
Prezenčné / Kombinované štúdium (P, S, C): 24 hodín
samoštúdium: 56 hodín
iné: vypracovávanie seminárnej práce: 40 hodín